

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

داکتر میر عبدالرحیم عزیز
۲۸ دسمبر ۲۰۱۶

افغانستان در مذاکرات مسکو کنار زده شد

روسیه، چین و پاکستان به تاریخ ۲۷ دسمبر در مسکو گردهمایی داشتند تا بحران افغانستان را مورد بحث قرار دهند. چیزی که مایه تعجب همه شده است، نبود افغانستان درین جلسه بود. دیگران در مورد بحران افغانستان صحبت می نمایند، در حالی که خود کشور بحران زده افغانستان سهمی ندارد. از افغانستان اصلاً دعوت نشد که درین جلسه اشتراک ورزد و در مسایل مربوط به خود حرف بزند. آیا پاکستان خواست که انتقام شکست خود را در کنفرانس "قلب آسیا" در دهلی از افغانستان و هند بستاند و یا این که این آرزوی روسیه بود تا امریکا و دولت دست نشانده اش را در بلا تکلیفی قرار دهد و وانمود سازد که واشنگتن تنها چرخ دهنده سیاست افغانستان و مسایل جهانی نیست. برداشت چنین است که هر دو نظر می تواند نقشی در به راه انداختن جلسه مسکو داشته باشد.

گردهمایی مسکو که شامل کشور های چین، پاکستان و روسیه بود به تاریخ ۲۷ دسمبر یعنی روز تجاوز شوروی به افغانستان آغاز شد. در مسکو، سران سه کشور پیرامون جنگ و صلح در افغانستان بحث نموده تا راه های "حل" آن را جست و جو نمایند. چند روز قبل، یک عده از طالبان از دفتر قطر هم مخفیانه به روسیه سفر کردند و بعید نیست که آنها هم درین جلسه مسکو در عقب حضور یافته باشند. از افغانستان اشغال شده دعوت نشد که در مذاکرات مسکو اشتراک کند. دولت مستعمراتی افغانستان صرف تأثر نه احتجاج خود را نسبت عدم موجودیت نماینده اش در جلسه مسکو اظهار داشت و از شناخت احتمالی طالبان به حیث یک گروه متشکل با قدرت ابراز نگرانی کرده است. دولت مستعمراتی کابل، جلسه مسکو را "مداخله در امور افغانستان دانست"، اما قادر نشد که کدام تفاوتی را خلق نماید.

زعامت دولت مستعمراتی باید بداند که اگر در افغانستان یک دولت مستقل ملی وجود می داشت، هرگز چنین یک اقتضای اتفاق نمی افتاد.

جلسه تاریخی ۲۷ دسمبر مسکو، در واقعیت یک پیروزی دیپلماتیک برای اسلام اباد و بعداً برای مسکو تلقی می شود. در کنفرانس "قلب آسیا" مؤرخه ۳-۴ دسمبر، هند با یورش دیپلماتیک پاکستان را در یک فشار بزرگ سیاسی قرار داد. افغانستان هم در پناه هند جلوه گری سیاسی نمود و بر روش پاکستان تاخت و تاز نمود. در مضمون خود تحت عنوان "یورش دیپلماتیک افغانستان در کنفرانس قلب آسیا" نگاشته بودم که "پاکستان یک کشور انتقامجو است. افغانستان باید منتظر عکس العمل نهانی و علنی پاکستان باشد و راه خنثی ساختن آن را بیابد". بعید نیست که این جلسه به ابتکار پاکستان صورت گرفته باشد که موافقت روسیه و چین را هم در قبال داشته است. عدم موجودیت نماینده هند در جلسه مسکو، انتقام دیگر پاکستان از هند است. هند یک بازیگر مهم در سیاست افغانستان تلقی می شود که کابل هم در عقب این کشور علیه پاکستان سنگر گرفته است. پاکستان با حمایت چین موفق شد که هند را در جلسه مسکو راه ندهد و با یک تیر و دو نشان، هند و افغانستان را به دور اندازد.

می دانیم که اخیراً مسکو با طالبان تماس هائی حاصل نموده و روابط ذات البینی شان گسترش یافته است. من در مضمون خود تحت عنوان "مسکو و طالبان" طور مبسوطی به تماس های روسیه با طالبان اشاره کردم. فقط چند روز قبل شنیده شد که یک هیأت طالبان از دفتر قطر به روسیه سفر نموده است. سفر طالبان به روسیه که مقارن جلسه مسکو بوده، نباید تصادفی تلقی شود. قویاً تصور می شود که هر سه کشور خواسته اند نمایندگان طالبان را از نزدیک ملاقات نموده و از این طریق هر یک از این سه کشور رقبای منطقه ئی و جهانی خود را زیر فشار قرار دهند. پاکستان شکست خود را در کنفرانس "قلب آسیا" در مسکو جبران نموده است. روسیه با تشدید جنگ سرد، خواسته است که امریکا را در افغانستان تحت فشار قرار دهد. از نظر گاه مسکو "جنگ بین طالبان و دولت کابل، یک جنگ داخلی است نه تروریسم". مسکو معتقد است "طالبان برخاسته از جامعه افغانستان است که از پایگاه جغرافیائی، مردمی و فرهنگی برخوردار اند". از اینرو دید مسکو با دید واشنگتن و کابل در تضاد قرار می گیرد و مسکو می کوشد که رقیب جهانی اش را در یک جنگ سرد دیگر در افغانستان به مبارزه بطلبد. اضطراب دولت کابل از این است که میادا طالبان من حیث یک "قدرت" در افغانستان شناخته شده که به مشروعیت احتمالی آن ها هم کمک خواهد کرد. از جلسه مسکو چنین استنباط می شود که ترس کابل در این خصوص بیجا نخواهد بود.

برای دولت مستعمراتی کابل نه تنها مایه شرمساری، بلکه یک شکست بزرگ سیاسی تلقی می شود که نتوانست در گردهمایی مسکو حضور یابد. آیا افغانستان توان این را دارد که از روسیه، چین و پاکستان جویا شود که چرا در جلسه مسکو دعوت نشد، آنهم در موضوع بحث متعلق به افغانستان؟ افغانستان زور و توان سیاسی ندارد که با کشور های قدرتمند تر از خود چانه بزند. از یک کشور اشغال شده و مستعمره مانند افغانستان که حاکمیت ملی اش سلب شده و وزن سیاسی جهانی اش هم به حد اقل رسیده است، نباید چنین انتظار داشت.